

SAYIŞTAY KARARLARI

- GENEL KURUL KARARLARI**
- DAİRELER KURULU KARARLARI**
- TEMYİZ KURULU KARARLARI**

GENEL KURUL KARARLARI

Karar Tarihi : 30.12.1999

Karar No : 4945/1

KONU

A) Belediyeler tarafından kurulan muhtaç kimselere yardım sandıklarına ait hesapların Sayıştay denetimine tabi olup olmadığı,

B) Bu sandıklardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele yardım yapılıp yapılamayacağı,
Hususlarındaki tereddüt.

USUL YÖNÜNDEN İNCELEME

Konunun esasına geçilmeden önce, 832 sayılı Sayıştay Kanununun 31'inci maddesi uyarınca yazılmış olan müzekkerenin, Genel Kurulca görüşülüp karara bağlanmasının mümkün olup olmadığı hususu üzerinde duruldu.

832 sayılı Kanunun 31'inci maddesinin son fıkrasında, "Bu Kanun gereğince yapılacak inceleme ve denetlemeler sırasında harcamaların ilişkin bulunduğu mevzuat yoruma müsait görüldüğü takdirde keyfiyet Sayıştay görüşü tespit edilmek üzere Birinci Başkanlığa bildirilir ve alınacak sonuca göre işlem yapılır" hükmü yer almaktadır.

Konuya ilişkin müzekkere de inceleme ve denetleme sırasında karşılaşılan bir meseleye ilişkin mevzuatın yoruma müsait görülmesi nedeniyle yazılmıştır.

Diğer taraftan, 832 sayılı Kanunun 18'inci maddesinde, "..... bütün işlemlere uygulanabilecek kararlar almaya ihtiyaç duyulursa, mesele Genel Kurulda görüşülerek karara bağlanır." denilmekte olduğundan, konunun bu madde uyarınca görüşülmesi de mümkün bulunmaktadır. Zira son yıllarda kurulmaya başlanan muhtaç kimselere yardım sandıklarının sayılarının giderek artması ve belediye bütçelerinden aldıkları payların büyük meblağlara ulaşması, bu sandıkların Sayıştayca denetlenip denetlenmeyeceği hususunun bir an önce açıklığa kavuşturulmasını zorunlu kılmaktadır.

Bu nedenle konunun 832 sayılı Kanunun 18 ve 31'inci maddeleri uyarınca görüşülerek karara bağlanması gerektiğine çoğunlukla karar verildi.

KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT

1961 Anayasasının 116'ncı maddesinin son fıkrası :

Mahalli İdarelerin kuruluşları, kendi aralarında birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve

ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

1982 Anayasasının 127'nci maddesinin son fıkrası :

Mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

832 sayılı Sayıştay Kanununun;

28'inci maddesi :

Sayıştay aşağıda gösterilen görevleri yerine getirir.

I- A) Genel ve katma bütçeli dairelerin,

B) (A) bendinde yazılı daireler tarafından sermayesinin yarısı veya yarısından fazlasına katılmak suretiyle sabit veya döner sermayeli veya fon şeklinde kurulan kurum ve teşebbüslerin,

C) Kanunlarla Sayıştay denetimine tabi tutulan diğer kurumların bütün gelir, gider ve mallarıyla nakit, tahvil, senet gibi kıymetlerinin (emanet niteliğinde olanlar dahil) alınıp verilmesini, saklanma ve kullanılmasını denetler. Sorumluların hesap ve işlemlerini yargılayarak kesin hükme bağlar.

II- Devlete ait ikraz, istikraz ve taahhütlerle çeşitli kaynaklardan bağış ve yardım suretiyle elde edilen nakdi veya ayni kıymetleri, Hazine bonolarını, bütün kefalet, kredi ve Hazine avanslarını kaydedip denetler.

III- Genel ve Katma Bütçelere ilişkin genel uygunluk bildirimlerini, Anayasada belirtilen süre içerisinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunar.

IV- Gerektiğinde mali işlere ve hesap usulleriyle gelir tahakkuk sistemlerine dair Cumhuriyet Senatosu ve Millet meclisine rapor verir.

V- Denetimine tabi kuruluşların hesap ve işlemlerinin incelenmesi sonucunda gerekli gördüğü hususlara dair Cumhuriyet Senatosu ve Millet meclisine rapor verir.

VI- Sayıştay kanunlarla kendisine verilen diğer görevleri yerine getirir.

Geçici 8'inci maddesi :

Anayasasının 116'ncı maddesi gereğince il özel idareleriyle belediyelerin mali işlemlerinin denetlenmesine dair kanun yürürlüğe girinceye kadar 16 Haziran 1934 tarihli ve 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanunu ve bu kanuna ek kanunların il özel idareleri ve belediyelere ait hükümleri yürürlükte kalır.

2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununun;

11'inci maddesi :

"Divanı Muhasebat aşağıda gösterilen vazifelerle mükelleftir.

A: Devlete ait bütün varidat ve masraf ve mallar ile dairelerce emanete alınan nakit ve ayınların, tahvil ve cüzdan gibi kıymetlerin kabz ve sarfının murakabesi;

B: Nakit ve ayınlarla diğer kıymetlere vaziüyet muhasiplerin hesaplarının tetkiki;

C: Muhasiplerin ve icabında ikinci derece amiri itaların ve tahakkuk memurların muhakemesi,

D: Mahalli idare ve belediye hesaplarının tetkik ve hükme bağlanması;

E: Zati maaş tahsis evrakının tetkik ve tescili;

F: Devlete ait ikraz, istikraz ve taahhütlerle Hazine bonolarının bütün kefalet, kredi ve hazine avanslarının kayıt ve murakabesi;

G: Umumi kâti hesapların tetkiki ile bu hesaplar hakkında mutabakat beyannamesi tanzimi;

H: İcabında mali işlere ve hesap usulleri ile varidat tahakkuk sistemlerinin tadiline dair Büyük Millet Meclisine rapor takdimi;

İ: Muhasebei Umumiye ve bütçe kanunları ve diğer kanunlarla Divana verilen vazifelerin ifası;

J: Büyük Millet Meclisi tarafından havale edilecek diğer hesapların ve muamelelerin tetkiki;

K: Devlet mallarına müteallik olup hususi kanunlar ile bidayeten murakabeden istisna edilmiş olan muamelelerin ve mütedavil veya bu mahiyeteki sabit sermayelerin nihai hesaplarının ve bilançoların tetkiki.

68'inci maddesi :

Vilayet hususi idareleri ve bu kanunun meriyete geçtiği seneye tekdüm eden üç senelik bütçelerindeki varidatın tahsilat miktarlarının vasatı otuzbin lira ve daha yukarı olan belediyelerin muhasip hesaplarıyla kâti hesapları ikinci derecede Divanı Muhasebatın tetkik ve muhakemesine tabidir.

Bu hesaplar mahallerince tasdik tarihinden itibaren bir ay içinde meclisi umumilerle belediye meclislerinin encümen ve heyeti umumiyelerince ittihaz edilen mukarrerat suretleri ve bütçeleriyle birlikte Divanı Muhasebata gönderilir. Divanı Muhasebat ve hesaplarla mukarrerata mevzubahis hususları ve muameleleri tetkik ile hükme bağlar. Alâkalılar Divanın bu hükümlerine karşı 61'inci madde mucibince temyiz hakkını istimal edebilirler.

Belediyeler bütçelerinin varidatı yirmibeşbin liraya inmedikçe bu madde hükmüne tabidir. Divanı Muhasebatın tetkik ve muhakemesine tabi olmayan belediye bütçelerinin hesapları Muhasebei Umumiye Kanununun 119'uncu maddesi hükmüne tabidir.

1580 sayılı Belediye Kanunu'nun 15'inci maddesinin 71'inci fıkrası :

Muhtacın için iane sandıkları tesis ve idare etmek ve emvali menkule terhin sandıkları tesis etmek,

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun;

Değişik 1'inci maddesinin birinci fıkrası :

Bu Kanun, Genel ve Katma Bütçeli Kurumlar, İl Özel İdareleri, Belediyeler, İl Özel İdareleri ve Belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanır.

Değişik 2'nci maddesinin birinci fıkrası :

Bu kanun, Devlet memurlarının hizmet şartlarını, niteliklerini, atama ve yetiştirilmelerini, ilerleme ve yükselmelerini, ödev, hak, yüküm ve sorumluluklarını, aylıklarını ve ödeneklerini ve diğer özlük işlerini düzenler.

Değişik 146'ncı maddesinin birinci, ikinci fıkraları :

Bu kanunun birinci maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren memurlar aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekli ve şartları bakımından bu Kanundaki hükümleri, aynı maddenin ikinci fıkrası kapsamına giren memurlar özel kanunlardaki hükümlere tabidir.

Memurlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemez, hiçbir yarar sağlanamaz. (Gençlik ve spor hizmetleri uygulamasında fiilen görevlendirilecekler hariç.)

ESAS YÖNÜNDEN İNCELEME

Konu ile ilgili mevzuat ve bu husustaki Daire Kararı incelenerek gereği görüldü :

A) Belediyeler tarafından kurulan muhtaç kimselere yardım sandıklarına ait hesapların Sayıştay denetimine tabi olup olmadığı konusundaki tereddüt.

1580 sayılı Belediye Kanununun "Belediyenin Vazifeleri" başlıklı 15'inci maddesinin 71'inci fıkrasında, "Muhtacın için iane sandıkları tesis ve

idare etmek ve emvali menkule terhin sandıkları tesis etmek" belediyelerin görevleri arasında sayılmıştır. Diğer bir ifadeyle, muhtaçlar için yardım sandığı kurmak, belediyelere kanunla verilmiş görevlerden birisidir.

Muhtaç kimselere yardım sandıklarının gelirlerinin büyük bir kısmı belediye bütçelerinden aktarılan paylardan oluşmaktadır. Sandıkların yönetimi de belediye görevlileri tarafından yürütülmektedir. Dolayısıyla, belediyelerin kanunî görevlerinden birini yerine getirmek amacıyla kurdukları bu sandıklar, belediyeler bünyesinde yer alan birer hizmet birimi niteliğindedirler.

832 sayılı Sayıştay Kanununun geçici 8'inci maddesi delaletiyle halen yürürlükte bulunan 2514 sayılı Divanı Muhasebat Kanununun 68'inci maddesinde, belediyelerin sayman hesaplarıyla kesin hesaplarının ikinci derecede Sayıştayın inceleme ve yargılamasına tabi olduğu hükme bağlanmıştır. Bu durumda, belediyelere bağlı birer hizmet birimi olarak faaliyet gösteren muhtaç kimselere yardım sandıklarının hesaplarının, 2514 sayılı kanunun 68'inci maddesinin kapsamı dışında mütalâa edilmesi mümkün bulunmamaktadır.

832 sayılı Kanunun 28'inci maddesinde belediyelerin ve muhtaç kimselere yardım sandıkları gibi belediyelere bağlı birimlerin sayılmamış olması da sandık hesaplarının Sayıştay denetimi dışında tutulmasını gerektirmektedir. Zira mahalli idarelerle bunlara bağlı kurum ve teşebbüslerin 28'inci madde kapsamına alınmaması bunların Sayıştay denetimi dışına çıkarılması amacına yönelik değildir. Kanun Koyucu 1961 Anayasasının 116'ncı maddesinde yer alan ve mahalli idarelerin maliye işlerinin kanunla düzenlenmesini öngören hüküm dolayısıyla (ki aynı hüküm 1982 Anayasasının 127'nci maddesinde yer almıştır), bunların denetimlerine ilişkin düzenlemelerin Sayıştay Kanununun asıl maddeleri içinde yer almasını uygun görmüştür. Denetim boşluğunu önleyebilmek için de, söz konusu kanun çıkınca ya kadar, bir geçici madde vasıtasıyla eski hükümlerin uygulanmasına imkân sağlamıştır. Bu amaçla kanuna eklenen geçici 8'inci maddenin atıfta bulunduğu 2514 sayılı kanunun 68'inci maddesi, aynı kanunun 11'inci maddesine paralel mahiyette olup, her iki maddenin düzenlenişinde de, 832 sayılı kanunun denetlemeye konu olacak kuruluşları belirten maddesindeki tadedi sistem yerine genel tarifi sistem benimsendiğinden, denetlenecek idarelere bağlı birimler ayrıca zikredilmemiş ve mahalli idareler de merkezi idarenin denetime tabi kuruluşlarında olduğu gibi genel ifadelerle açıklanmıştır. Bu nedenle, söz konusu sandıkları belediyelerden ve sandık hesaplarını da belediye hesaplarından ayrı düşünmek mümkün bulunmadığından, belediye hesaplarıyla ilgili mevzuatın, bu sandıklar hakkında da uygulanması icap etmektedir.

Her ne kadar Anayasada mahalli idarelerin maliye işlerinin kanunla düzenleneceği ifade edilmişse de, bu idarelere ait hesapların denetimi konusunda bugüne kadar ayrı bir düzenleme yapılmamış ve yukarıda izah edildi-

ği üzere il özel idareleri ve belediyeler, 832 sayılı Kanunun geçici 8'inci maddesiyle Sayıştay denetimi kapsamında tutulmuşlardır. Aynı şekilde belediyeler bünyesinde kurulan muhtaç kimselere yardım sandıklarına ait hesapların denetimi konusunda da özel bir kanun hükmü bulunmamaktadır. Bu durumda söz konusu sandıkların, bağlı buldukları belediyeler gibi Sayıştayca denetlenmesi, hem Anayasal, hem de yasal bir zorunluluktur. Aksi uygulama, hukuki olmadığı gibi, kamu parasının, denetimsiz, keyfi ve hatta kanunlara aykırı bir şekilde kullanımını sonucunu doğurur. Kamu düzenini ve işleyişini bozabilir.

Anayasanın 123'üncü maddesinde, kamu tüzel kişiliğinin, ancak kanunla veya kanunun açıkça verdiği yetkiye dayanılarak kurulacağı hükme bağlanmıştır. Muhtaç kimselere yardım sandıklarının ise, belediyelerden bağımsız idari yapılanı ve kanunla kurulan ayrı tüzel kişilikleri bulunmamaktadır. Bu açıdan bakıldığında da, söz konusu sandıkların, belediyelerin tabi olduğu denetim sistemi dışında mütalâa edilmesi mümkün değildir.

Öte yandan Belediye Bütçe ve Muhasebe Usulü Tüzüğü'nün 89-93'üncü maddelerinde "Katma Bütçeli Müesseseler" düzenlenmiştir. Burada, giderleri özel gelirlerle karşılanan ve belediye bütçesi dışında belediyeye bağlı olarak yürütülen bütçeler söz konusudur. Anılan tüzüğü'nün 93'üncü maddesinde, bu müesseselere ait bütçe kesin hesabı ve yönetim dönemi hesaplarının da, belediye bütçesi kesin hesabı ve yönetim dönemi hesabının tabi olduğu usul ve esaslara göre yapılacağı hükme bağlanmıştır. Belediye hesaplarının tabi olduğu usul ve esaslarda, Sayıştay denetimi geçerli olduğuna göre, katma bütçeli müesseseler de Sayıştay denetimine tabidir. Belediyelerce kurulan muhtaç kimselere yardım sandıkları katma bütçeli müesseseler değildir. Ancak, giderlerini özel gelirleri ile karşılayan katma bütçeli müesseseler Sayıştay denetimine tabi tutulurken, bağış dışında tüm geliri belediye bütçesinden karşılanan bu sandıkların denetim dışında bırakılması düşünülemez.

Aynı şekilde, 1580 sayılı Kanunun 15'inci maddesinin 43'üncü fıkrası uyarınca kurulan tanzim satış mağazalarının Sayıştay denetimine tabi olduğu 4.11.1991 tarih 4708/1 sayılı Genel Kurul Kararıyla kabul edilmiştir. Aynı bir iktisadi işletme niteliği bulunan, ayrı harcamaları ve gelirleri olan, fon şeklinde kurulan ve 2490 ve 1050 sayılı kanunlara tabi olmadığı da kanunda ayrıca belirtilmiş bulunan tanzim satış mağazaları Sayıştay denetimi kapsamında olduğuna göre, bağış dışında özel gelirleri bulunmadığı için bir anlamda belediye parasının dağıtımına dönük faaliyet gösteren söz konusu sandıkların da Sayıştay denetimine tabi olması gerekir.

Yukarıda açıklanan hususlar karşısında, muhtaç kimselere yardım sandıklarına ait hesaplar, 832 sayılı Kanunun geçici 8'inci maddesiyle atıfta bulunulan 2514 sayılı Kanunun 68'inci maddesi uyarınca Sayıştay denetimine tabi bulunmaktadır.

Ayrıca tüzel kişilikleri ve belediye dışında ayrı teşkilatları olmayan bu sandıklara ait hesapların ilgili buldukları belediyelerin idare hesaplarına dahil edilmesi ve düzenlenen belgelerin de belediye hesabının bir cüz'ü olarak mütalâa edilmesi gerekmektedir. Bu nedenle söz konusu sandıklara ait hesaplar, ayrı saymanlık hesabı olarak değil, ilgili belediyelerin idare hesapları içinde ve belediye saymanları tarafından Sayıştaya verilmelidir.

B) Muhtaç kimselere yardım sandıklarından 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele yardım yapılıp yapılamayacağı konusundaki tereddüt.

Anayasanın 128'inci maddesinde Devletin, kamu iktisadi teşebbüsleri ve diğer kamu tüzel kişiliklerinin genel idare esaslarına göre yürütmekle yükümlü oldukları kamu hizmetlerinin gerektirdiği asli ve sürekli görevlerin, memurlar ve diğer kamu görevlileri eliyle görüleceği; memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin kanunla düzenleneceği belirtilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun "Kapsam" başlıklı 1'inci maddesinin ilk fıkrasında ise, bu Kanunun genel ve katma bütçeli kurumlar, il özel idareleri, belediyeler, il özel idareleri ve belediyelerin kurdukları birlikler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlarda, kanunlarla kurulan fonlarda, kefalet sandıklarında veya Beden Terbiyesi Bölge Müdürlüklerinde çalışan memurlar hakkında uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre belediyelerde çalışan memurlar 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun kapsamı içinde bulunmaktadır.

657 sayılı Kanunun 2'nci maddesinde, Devlet memurlarının hizmet şartları, nitelikleri, atanma ve yetiştirilmeleri, ilerleme ve yükselmeleri, ödev, hak, yüküm ve sorumlulukları, aylıkları ve ödenekleri ve diğer özlük işlerinin bu kanunla düzenleneceği ifade edildiğinden, belediyelerde çalışan memurların her türlü mali ve sosyal haklarının da, diğer Devlet memurlarında olduğu gibi, bu Kanun kapsamında mütalâa edilmesi gerekmektedir.

Nitekim, aynı Kanunun mali hükümlerin kapsamını belirleyen 146'ncı maddesinde de, 1'inci maddenin birinci fıkrası kapsamına giren memurların aylık, ücret, ödenek, hizmetle ilgili her çeşit ödeme ve bunların şekil ve şartları bakımından bu Kanundaki hükümlere tabi oldukları ve bunlara kanun, tüzük ve yönetmeliklerin ve amirlerin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenemeyeceği, hiçbir yarar sağlanamayacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükümler karşısında, memurlara, tabi oldukları mevzuatın öngörmediği herhangi bir hak veya menfaat sağlanması mümkün bulunmamaktadır.

Kaldı ki, kanunlarla kendilerine sosyal güvence sağlanan memurların muhtaç olarak tanımlanması suretiyle söz konusu sandıklardan bunlara yardım yapılması, yukarıda açıklanan hükümlere aykırı olduğu gibi, diğer kurumlarda çalışan aynı durumdaki kamu personeli ile yardım yapılan personel arasında dengesizlik de yaratacaktır.

Diğer taraftan, belediye gelirlerinden ayrılan payın dolaylı şekilde yine belediye çalışanlarına aktarılması, bu sandıkların kuruluş gayesine de aykırıdır.

Açıklanan nedenlerle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele ve dolayısıyla belediyelerde ve bunlara bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan memurlara, muhtaç kimselere yardım sandıklarından yardım yapılmasına imkan bulunmamaktadır.

SONUÇ

A) Belediyeler tarafından kurulan muhtaç kimselere yardım sandıklarına ait hesapların, 832 sayılı Sayıştay Kanununun geçici 8'inci maddesiyle atıfta bulunulan 2514 sayılı Kanunun 68'inci maddesi uyarınca Sayıştay denetimine tabi olduğuna; söz konusu hesapların ayrı saymanlık hesabı olarak değil, ilgili belediyelerin idare hesapları içinde ve belediye saymanları tarafından Sayıştaya verilmesi gerektiğine,

B) Bu sandıklardan 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi personele yardım yapılmasının mümkün bulunmadığına,

Çoğunlukla karar verildi.

Karar Tarihi : 30.11.2001

Karar No: 4973/1

KONU

Mahalli idare birliklerinin, kamu ihalelerine katılmalarının mümkün olup olmadığı,

KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının;

"Mahalli İdareler" başlıklı 127'nci maddesinin son fıkrası :

Mahalli İdarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile, kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurmaları, görevleri, yetkileri, maliye ve kolluk işleri ve merkezi idare ile karşılıklı bağ ve ilgileri kanunla düzenlenir. Bu idarelere, görevleri ile orantılı gelir kaynakları sağlanır.

18.3.1924 tarihli ve 442 sayılı Köy Kanunu'nun "iki ve daha ziyade köylere düşen işler" başlıklı bölümünde yer alan;

47'nci maddesi :

İki ve daha ziyade köyler arasındaki işler için o köylerin muhtar ve ihtiyar meclisleri kendi aralarında kararlaştıracakları bir köyde toplanarak konuşurlar ve ne türlü yapılacağını ve her köyün o işte ne türlü yardım edeceğini kararlaştırırlar ve ondan sonra Hükümete haber vererek alacakları izne göre işe başlarlar.

48'inci maddesi :

İki veya daha ziyade köylere düşen işler için köylerin ihtiyar meclisleri kendi aralarında anlaşamazlarsa bunlardan bir tarafın dilemesi üzerine köyün bağlı olduğu Hükümet reisi işe karışır ve o köylerin ihtiyar meclislerini toplayarak işi bitirir.

3.4.1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun;

"Belediye, köy ve vilâyet mahalli idarelerinin birlik kurmaları" başlıklı 133'üncü maddesi :

Belde ve köyler, vilâyet idarei hususiyeleri kendilerine kanunlarla verilen mecburi veya ihtiyari vazifelerin bir veya bir kaçını müşterek tesisat ve idare ile ifa için birlik tesis edebilirler.

"Birlikler hükmi şahsiyeti haiz âmme müesseseleridir" başlıklı 138'inci maddesi :

Birlikler hükmi şahsiyeti haiz âmme müesseseleridir. Vazifelerini ifa ettikleri mahalli idarelerin bu vezaifi ifa hususunda haiz oldukları hukuk ve salâhiyeti haizdirler. İşbu hukuk ve salâhiyeti istimal hususunda alâkadar mahalli idarelerle aralarında zuhur eden ihtilâfat, vilâyet idare heyetince ve birlik muhtelif vilâyetlere mensup mahalli idarelerden müteşekkil ise Şurayı Devlet tarafından tetkik ve hallolunur.

"Birlik meclisinin vazife ve salâhiyetleri" başlıklı 146'ncı maddesi :

Belediye meclislerinin salâhiyeti ve vezaifi hakkındaki ahkâm birlik nizamnamesi ile birliğe verilen vazife ve hukuk ve salâhiyetleri tecavüz etmemek üzere birlik meclisleri hakkında caridir.

"Birlik reisinin vazife ve salâhiyeti" başlıklı 147'nci maddesi :

Belediye reislerinin salâhiyet ve vezaifi hakkındaki ahkâm birlik nizamnamesi ile verilen vazife ve hukuk ve salâhiyetleri tecavüz etmemek üzere birlik reisleri hakkında caridir.

"Birlik encümeninin vazife ve salâhiyeti" başlıklı 148'inci maddesi :

Belediye encümenlerinin salâhiyet ve vezaifi hakkındaki ahkâm birlik nizamnamesiyle verilen vazife ve hukuk ve salâhiyetleri tecavüz etmemek üzere birlik encümenleri hakkında caridir.

Birlik merkezi, umumi müfettişlik mıntıkasında bulunursa birliğin merkezi olan vilâyet valisine ait olan salâhiyetler, umumi müfettişe intikal eder.

10.6.1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 56'ncı maddesi :

Bucak çevresindeki bütün köylerle belediyeler kendi aralarında içme suları, sulama, yol ve telefon şebekeleriyle tarım alet ve makineleri tedarik, tesis ve işletmeleri gibi mahalli mahiyetteki müşterek işler için bucak meclislerinin gösterecekleri lüzum üzerine Köy Kanununun 47, 48 ve Belediye Kanununun 133'üncü maddelerine göre birlik kurarlarsa bucak meclis ve komisyonu bu birliğin karar ve murakabe heyetleri, bucak müdürleri de icra vasıtası görevini yaparlar.

Bu suretle birliğin kuruluşu valinin tasdiğiyle tamamlanır.

27.6.1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun "Birlik kurulması" başlıklı 25'inci maddesi :

Büyük şehir ve ilçe belediyelerinin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında veya diğer mahalli idarelerle birlik kurmaları Bakanlar Kurulunun iznine tabidir.

8.9.1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun;

"İlkeler" başlıklı 2'nci maddesinin birinci fıkrası :

Bu Kanunun yürütülmesinde ihtiyaçların en iyi şekilde uygun şartlarla ve zamanında karşılanması ve ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması esastır.

"İhaleye katılabilme şartları" başlıklı 5'inci maddesi :

Bu Kanuna göre yapılacak ihalelere katılabilmek için kanuni ikametgah sahibi olmak, gerekli nitelik ve yeterliği haiz bulunmak, istenilen teminat ve belgeleri vermek zorunludur.

"İhaleye katılamayacak olanlar" başlıklı 6'ncı maddesi :

Aşağıdaki şahıslar doğrudan veya dolaylı olarak ihalelere katılamazlar :

1. İhaleyi yapan idarenin;

a) İta amirleri,

b) İhale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve denetlemekle görevli olanlar,

c) (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şahısların eşleri ve ikinci dereceye kadar (ikinci derece dahil) kan ve sıhri hısımları,

d) (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şahısların ortakları (bu şahısların yönetim kurullarında görevli olmadıkları anonim ortaklıklar hariç).

2. Bu Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar.

"İhale kararlarının onayı veya iptal edilmesi" başlıklı 31'inci maddesi :

İhale komisyonları tarafından alınan ihale kararları, ita âmirlerince karar tarihinden itibaren en geç 15 işgünü içinde onaylanır veya iptal edilir.

İta âmirince karar iptal edilirse ihale hükümsüz sayılır.

"İhtiyaçların kamu kuruluşlarından karşılanması" başlıklı 71'inci maddesi :

Aşağıda belirtilen durumlarda ihale işleri Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak kıymet takdiri suretiyle yapılır.

1. Bu Kanun kapsamına giren idarelerin kendi aralarında yaptıkları ihale işleri,

2. (1) numaralı fıkrada belirtilen idarelerin her türlü ihtiyaçlarının;

a) Bu idarelere bağlı sabit veya döner sermayeli müesseseler ve özel bütçeli idarelerin kurdukları birliklerden,

.....

Temini ile ilgili ihale işleri,

(2) numaralı fıkranın uygulanmasında ihale konusu mal ve hizmetlerle, taşıma işlerinin bizzat o kuruluşlar tarafından üretilmesi ve yapılması zorunludur. Ancak, bu fıkrada yazılı olup kuruluş amaçları temel gıda ve günlük tüketim maddelerini alıp satmak olan kuruluşlar bakımından, sözü edilen günlük gıda ve tüketim maddeleri; sanayi kuruluşları bakımından da, imal edilecek mamullerin bünyesine giren hammadde, yarı mamul, devre elemanları, aksesuar, yardımcı özel teçhizat ve bir bütün halinde kurulacak tesislerde kullanılan ve kuruluşun imalat sahasına girmeyen makine, teçhizat için bizzat üretim ve yapım şartı aranmaz.

.....

İNCELEME

Konu ile ilgili mevzuat ve bu husustaki Daire kararı incelenerek gereği görüşüldü:

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 127'nci maddesinin son fıkrasında, mahalli idarelerin belirli kamu hizmetlerinin görülmesi amacı ile kendi aralarında Bakanlar Kurulunun izni ile birlik kurabilecekleri ve bu husustaki düzenlemelerin kanunla yapılacağı belirtilmiştir.

1580 sayılı Belediye Kanununun 133-148'inci; 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 25'inci; 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 56'ncı ve 442 sayılı Köy Kanununun 47 ve 48'inci maddelerinde, mahalli idare birliklerine ilişkin hükümler yer almaktadır.

1580 sayılı Belediye Kanununun 133'üncü maddesinde, belde, köy ve il özel idarelerinin kendilerine kanunla verilen zorunlu ve ihtiyarî görevlerin bir veya bir kaçını ortak tesisat ve yönetim ile yerine getirmek için birlik kurabilecekleri hükme bağlanmış, 138'inci maddesinde de, bu birliklerin tüzel kişiliğe sahip kamu kurumları oldukları ve görevlerini yerine getirdikleri mahalli idarelerin bu görevleri yerine getirme hususunda haiz oldukları hak ve yetkileri haiz buldukları ifade edilmiştir. Aynı Kanunun 146, 147 ve 148'inci maddeleri gereğince de, belediye meclislerinin, başkanlarının ve encümenlerinin görev ve yetkileri hakkındaki hükümler, birliğe verilen görev, hak ve yetkileri aşmamak kaydıyla birlik meclis, başkan ve encümenleri hakkında da uygulanmaktadır.

Birlikler, kuruluş gayelerine uygun olmak kaydıyla, genel ve katma bütçeli daireler ile özel bütçeli idarelerin mal ve hizmet ihtiyaçlarını da karşılayabilirler. Ancak bunlar, mahalli idarelere kanunlarla verilen görevlerin bir veya birkaçını ortaklaşa yürütmek üzere kurulan ve kendilerini kuran mahalli idarelerin bu görevleri yerine getirirken kullanacakları bütün hak ve yetkilere sahip olan kamu kurumları olduklarından, iki kamu kurumu arasında ihtiyaçların sağlanmasında nasıl bir yol izleniyorsa, burada da aynı yolun izlenmesi gerekir.

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 71'inci maddesinde, ihtiyaçların kamu kuruluşlarından karşılanması halinde uygulanacak usul belirlenmiştir.

Bu maddede, mahalli idare birlikleri açıkça zikredilmiş ve 2886 sayılı Kanun kapsamına giren idarelerin her türlü ihtiyaçlarının temini ile ilgili ihale işlerinin, özel bütçeli idarelerin kurdukları birliklerden, Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak kıymet takdiri suretiyle yapılacağı hükmü getirilmiştir.

Her ne kadar, Devlet İhale Kanununa tabi kurumların, Kanunun 1'inci maddesinde sayılan işlerini ihale yoluyla yerine getirmelerine kanuni bir engel bulunmamakta ve 71'inci madde hükmü, idareleri ihtiyaçlarını bu yolla karşılama hususunda mecbur tutmamakta ise de, bu idarelerin, ihtiyaçlarını mahalli idare birliklerinden karşılamaları halinde 71'inci maddenin uygulanması zorunludur. Diğer bir ifadeyle, kamu kurumlarının mahalli idare

birliklerine ihale yoluyla iş yaptırmaları mümkün olmayıp, bu gibi hallerde ihtiyaçların kıymet takdiri yoluyla karşılanması gerekmektedir.

Anılan 71'inci madde hükmünün uygulanabilmesi için, genel ve katma bütçeli daireler Maliye Bakanlığından, il özel idareleri ve belediyeler ise Maliye Bakanlığı yerine encümenlerinden uygun görüş alacaklardır. Ayrıca, kamu kurumlarının bu madde hükmüne göre ihtiyaçlarını mahalli idare birliklerinden karşılamaları halinde, yaptırılacak işin, birliğin görev alanına girmesi, kuruluş amacına uygun olması ve bizzat birlik tarafından yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 2'ci maddesinin ilk fıkrasında, bu Kanun hükümlerinin uygulanmasında rekabet ve açıklığın gözönünde tutulması lâzım geldiği, ihtiyaçların en iyi şekilde ve uygun şartlarla karşılanmasının esas olduğu açıklanarak genel prensipler belirlenmiş ve bu prensipler doğrultusunda düzenlenen "İhaleye katılmayacak olanlar" başlıklı 6'ncı maddede de, ihaleyi yapan kuruluşun ita âmirlerinin, ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve denetlemekle görevli olanların, bahsedilen şahısların eşleri ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhrî hısımlarının, yine bu şahısların ortaklarının, (bu şahısların yönetim kurulunda görevli olmadıkları anonim ortaklıklar hariç) doğrudan veya dolaylı olarak Devlet ihalelerine katılmayacakları hükmüne bağlanmış ise de, bütün bu yasaklar, Devlet ihalelerinde açıklığı, tarafsızlığı ve eşit rekabet koşullarını sağlayarak, ihaleye katılacak olanlara güven vermek ve devlet menfaatlerini korumak amacıyla getirilmiştir. Ancak ihtiyaçların kamu kuruluşlarından sağlanmasında ihale söz konusu olmayıp, işler bu kuruluşlar arasında anlaşma usulü ile yürütüleceğinden, Kanunun 71'inci maddesi hükmü "İhale Usullerine Tabi Olmayan İşler" kısım başlığı altında düzenlenmiş, böylece ihtiyaçların kamu kuruluşlarından karşılanmasında uygulanacak özel bir usul getirilmiştir.

Dolayısıyla, Maliye Bakanlığı yazısında tereddüt konusu olarak belirtilen kaymakamların başkanı olduğu birliklerin, aynı kişilerin ita âmiri olduğu malmüdürlüklerinin ihalelerine katılmalarının, 6'ncı maddenin yasaklayıcı hükmüne aykırı olduğu ileri sürülebilirse de, yukarıda açıklandığı üzere, kamu kurumlarının ihtiyaçlarını mahalli idare birliklerinden karşılamaları halinde zaten bir ihale yapılması söz konusu olamayacağından, 71'inci madde hükmünün uygulanmasını gerektiren bu gibi durumlar hakkında 6'ncı madde hükmüne göre bir değerlendirme yapılmasına mahal bulunmamaktadır.

Sonuç itibariyle, kamu tüzel kişiliğine sahip bulunan ve kendilerinin kuran mahalli idarelerin hak ve yetkileriyle faaliyet gösteren mahalli idare birliklerinin kamu ihalelerine katılmaları, bu hukuki statülerine ve özelliklerine uygun düşmemekte ve yukarıda izah edilen mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir.

SONUÇ

Kamu tüzel kişiliğine sahip bulunan mahalli idare birliklerinin, kamu ihalelerine katılmalarının mümkün bulunmadığına çoğunlukla karar verildi.

DAİRELER KURULU KARARLARI

Karar Tarihi : 22.11.2000

Karar Sayısı : 1050/1

Gereği görüldü :

..... Belediye Başkanlığı ile ..... İnş. San. Tic. Ltd. Şti. arasında bağtlanan "Deprem Sonrası Bina Takviye, Güçlendirme İnşaatı ve Anıt Yapımı" işine ilişkin sözleşmenin tescilinde hasil olan tereddüt üzerine 4. Dairece verilen 10.10.2000 tarih ve D. 4.2000/34-16516 sayılı karara itirazın ..... Belediye Başkanlığından alınan ..... tarih ve ..... sayılı yazı ile sözleşme dosyasının tescili istenilmiştir.

Sözleşme dosyası üzerinde yapılan incelemede;

..... Belediye Başkanlığı ile ..... İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketi arasında bağtlanan 412.940.000.000.- TL. ihale bedelli "..... Belediyesi Bina Güçlendirme ve Deprem Anıtı İnşaatı" işinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 36'ncı maddesi uyarınca kapalı teklif usulüyle ihaleye çıkarıldığı, 22.08.2000 tarihinde yapılacak ihaleye katılabilmek amacıyla yeterlik komisyonuna son başvuru tarihi olan 14.08.2000 tarihine kadar 6 firmanın başvurduğu, 3 firmanın belgelerinde mevcut olan eksiklikler sebebiyle yeterlik komisyonunca değerlendirmeye alınmadığı, kalan 3 firmanın değerlendirmeye alınarak yeterlik verildiği, ve Belediye Encümenince ..... İnşaat Sanayi Ticaret Limited Şirketine %6.15 indirimle ihalenin verildiği anlaşılmıştır.

Bu konuda 4'üncü Dairece verilip ret işlemine esas tutuyan Kararda özetle;

"a) İhale konusu iş için isteklilerden (B) grubu müteahhitlik karnesi istenilmesi gerekirken (A) grubu müteahhitlik karnesi istenilmesi sonucu 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 2'nci maddesinde yer alan ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması ilkesinin ihlal edilmesi;

b) İhale konusu iş için 2000 yılında Girişilecek Yapım İhalelerinde Uygun Bedelin Tercihinde Kullanılacak Kriterler Hakkındaki Tebliğ uygulandığı halde, idari şartnamenin 4'üncü maddesi (F) bendi (m) alt bendi ile istenilen bina güçlendirme ve takviye işiyle ilgili olarak iş bitirme belgesi istenilmesi sonucu ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması ilkesinin ihlal edilerek ihaleye katılımın engellenmesi;

c) İhale konusu işe ait keşif özet cetveline elektrik ve tesisat işleri için tahmini bir bedelin konulmasının 2886 sayılı Kanunun 9'uncu maddesine aykırı olması;

Sebepleriyle sözleşme dosyasının tescil edilmesinin mümkün olmadığı" belirtilmiştir.

Bu tespitlerden sonra sözleşme dosyasının esastan görüşülmesine geçilmeden önce usul hakkında yapılan görüşmeler sonucunda;

7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanuna 31.08.1999 tarih ve 574 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 3'üncü maddesi ile eklenen Geçici Madde 13'de;

"17 Ağustos 1999 tarihinde vuku bulan deprem dolayısıyla genel hayata etkili afete maruz bölgede yer alan illerde afete maruz kalanların, hasar tespiti ve hak sahipliği işlemlerine dair esas ve usullerin belirlenmesi ile geçici ve kesin iskanlarının temini amacıyla yeni yerleşim alanlarının tespiti ve prefabrik veya kalıcı konutların, kamu yapıları ve tesislerinin inşaat ve esaslı onarım işlerinin inşaat ve esaslı onarım işlerinin yapımı için her türlü alım, satım, hizmet yapım, kira trampa, mülkiyetin gayri ayni hakları tesis etmede ve taşıma işlerinde Bayındırlık ve İskan Bakanlığı yetkilidir.

Bu kapsamda yapılacak işler ile 1999 yılı yatırım programı gereğince afet bölgesinde yapılacak işler; 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununa, 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 832 sayılı Sayıştay Kanununun vize ve tescil hükümlerine ve 3194 sayılı İmar Kanununun plan ve parselasyon ile ilgili işlemlerindeki askı, ilan, itirazlara dair sürelerle ilişkin hükümlerine tabi değildir." denilmek suretiyle 17 Ağustos 1999 tarihinde gerçekleşen deprem dolayısıyla, afete maruz kalan illerde hasar gören kamu yapıları ve tesislerinin inşaat ve esaslı onarım işlerinin yapımı için her türlü alım, satım, hizmet, yapım, kira, trampa, mülkiyetin gayri ayni hakları tesis etme ve taşıma işleri ile 1999 yılı yatırım programı gereğince afet bölgesinde yapılacak işlerin 1050 sayılı Kanun, 2886 sayılı Kanun ile 832 sayılı Sayıştay Kanununun vize ve tescil hükümleri ile 3194 sayılı Kanunun plan ve parselasyon ile ilgili işlemlerindeki askı, ilan ve itirazlara dair sürelerle ilişkin hükümlerine tabi olmadığı hüküm altına alınmıştır.

İhale konusu iş, ... Belediyesinin 17 Ağustos 1999 tarihinde meydana gelen depremde hasar gören hizmet binasının takviyesi ile deprem anıtı yapılmasını kapsamakta olup, bu nitelikleriyle 7269 sayılı Kanunun Geçici 13'üncü maddesi kapsamında değerlendirilmektedir.

Bu nedenle söz konusu sözleşme 7269 sayılı Kanunun Geçici 13'üncü maddesi uyarınca 832 sayılı Kanunun tescile ilişkin hükümlerine tabi olmadığından, sözleşme dosyasının ..... Belediye Başkanlığına iadesi gerekeceğine;

Karar verildi.

Karar Tarihi : 18.10.2000

Karar Sayısı : 1045/2

Gereği görüldü :

..... Belediye Başkanlığı ile Müteahhit ..... arasında bağıtlanan ..... Kültür Merkezi Müze Binası İkmal İnşaatı" işine ilişkin sözleşmenin tescilinde hasıl olan tereddüt üzerine 3'üncü Dairece verilen 18.10.2000 tarih ve D. 3.2000-92/53 sayılı karara itirazın ..... Belediye Başkanlığından alınan ..... tarih ve ..... sayılı yazı ile sözleşmenin tescili is-enilmiştir.

Sözleşme dosyası üzerinde yapılan incelemede;

..... Belediye Başkanlığı ile Müteahhit ..... arasında bağıtlanan ..... TL. keşif bedelli ..... Kültür Merkezi Müze Binası İkmal İnşaatı" işinin 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 35/a maddesine göre kapalı teklif usulü ile ihaleye çıkarıldığı ihaleye katılabilmek amacı ile yeterli belge komisyonuna 33 firmanın başvurduğu, 3 firmaya yeterli belge verilmediği, yeterli belgesi verilen 30 firmadan 19 tanesinin ihaleye kalmak için teklif verdiği, "2000 yılında Girişilecek Yapım İhalelerinde Uygun Bedelin Tercihinde Kullanılacak Kriterler Hakkındaki Tebliğ" gereğince yapılan değerlendirmeye göre, işin %33,65 oranında indirim teklifi veren Müteahhit .....'a verildiği anlaşılmıştır.

Bu konuda 3'üncü Dairece verilip red işlemine esas tutulan kararda özetle;

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun ihalelerin ilanını düzenleyen 17'nci maddesinde ihale günü ile ilan tarihleri arasında bulunması gereken asgari süreler düzenlenmiştir. Buna göre ihalenin yapılacağı yerdeki ilk ilan ile ihale günü arasında en az 10 gün, ikinci ilan ile ihale günü arasında ise en az 5 gün ara bulunması gerekmektedir. 2000/1 sıra numaralı Devlet İhale Genelgesinin II-F/3 bölümünde, 2886 sayılı Kanunun 17'nci maddesinde öngörülen sürelerin, isteklilerden yeterli aranan ihalelerde, yeterli için son müracaat tarihi ile ilan tarihleri arasında da korunması gerektiği ifade edilmiştir.

İhale konusu işe ait ilan metninde, isteklilerin yeterli için son başvuru günü olarak belirlenen 25.08.2000 tarihi ile bu ilanın, mahalli ..... gazetesi ve Resmi Gazetede yayımlandığı 18.08.2000 tarihi arasında 10 günlük süre olmadığı gibi yine ..... gazetesinde ikinci defa yayımlandığı 21.08.2000 tarihi arasında da 5 günlük süre olmadığından sözleşmenin tesciline imkan bulunmadığı belirtilmiştir.

Bu tespitlerden sonra konunun esasına geçilerek yapılan görüşmelerde;

2886 sayılı Devlet İhale Kanununun "İhalenin İlanı" başlıklı 17'nci maddesinde;

"İhale konusu olan işler aşağıdaki esas ve usullere göre isteklilere ilan yoluyla duyurulur :

1. İhalenin yapılacağı yerdeki ilanlar :

a) Günlük gazete çıkan yerlerde ihaleler, ihalenin yapılacağı yerde çıkan gazetelerde en az bir gün aralıkla yayınlanmak suretiyle iki defa duyurulur.

Gazete ile yapılacak ilk ilan ile ihale günü arası 10 günden, son ilan ile ihale günü arası 5 günden az olamaz.

b) Günlük gazete çıkmayan yerlerdeki ihalelerde ilan, bu fıkranın (a) bendindeki süreler içinde ilgili idare ile hükümet ve belediye binalarının ilan tahtalarına asılacak yazılar ve belediye yayın araçları ile yapılır. Bu işlemler bir tutanakla belgelenir. Bu yerlerde en çok 7 gün aralıklarla gazete çıkıyorsa ayrıca gazete ile bir defa ilan yapılır.

2. Diğer şehirlerde yapılacak ilanlar :

Tahmin edilen bedeli her yıl Genel Bütçe Kanunu ile belirlenecek miktarı aşan ihale konusu işler (1) numaralı fıkraya göre yapılacak ilanlardan başka, tirajı göz önüne alınarak ili Basın- İlan Kurumunca tespit oluncak günlük gazetelerden birinde ihale tarihinden en az 10 gün önce bir defa daha ilan edilir.

3. Resmi Gazete ile yapılacak ilanlar :

Tahmin edilen bedeli (2) numaralı fıkra uyarınca belirlenecek miktarın üç katını aşan ihale konusu işler, ihale tarihinden en az 10 gün önce bir defa Resmi Gazete'de ilan edilir.

...! denilmektedir.

İdare, sözleşme konusu işe ait ihale ilanlarını ihale günü olan 29.08.2000 tarihinden önce, 10.08.2000 tarihinde İstanbul'da yayınlanan ..... Gazetesinde, 18.08.2000 tarihinde Resmi Gazetede 18.08.2000 ve 21.08.2000 tarihlerinde de Kayseri'de yayınlanan ..... Gazetesinde yaparak maddede ilanlar için öngörülen sürelerle riayet etmiştir. 2886 sayılı Kanununun ihale ilanlarını düzenleyen 17'nci maddesinde yeterlik için başvuru tarihi ve ilan tarihleri ilişkilendirilerek usul ve esaslar tespit edilmemiştir.

2000/1 sıra numaralı Devlet İhaleleri Genelgesinin "İhale İlanları" başlıklı (II-F) Bölümünün 3'üncü maddesinde;

"... Kanunun 17'inci maddesi hükmü gereği ilan tarihi ile ihale günü arasında bulunması gereken asgari sürelerin, isteklilerden yeterlik aranılan

ihalelerde, yeterlik için son müracaat tarihi ile ilan tarihleri arasında da konulması gerekmektedir..." denilerek 2886 sayılı Kanunun 17'nci maddesinle tespit edilmiş bulunan ihale günü ile ihale ilanları arasındaki asgari sürelerin yeterlik için son müracaat tarihi ile ilan tarihleri arasında da geçerli olduğu ifade edilmiştir.

Maliye Bakanlığının 2000/1 sıra numaralı Devlet İhale Genelgesini çıkarmasına dayanak olan "2000 Mali Yılı Bütçe Kanununun "Bütçe Politikası ve Mali Kontrol" başlıklı 4'üncü maddesinde;

"Maliye Bakanı, tutarlı, dengeli ve etkili bir bütçe politikası yürütmek, belirlenen makro ekonomik hedefler çerçevesinde istikrarı temin etmek ve mali kontrol sağlamak amacıyla;

a) Kamu istihdam politikasının belirlenmesine ve uygulanmasına yön vermeye,

b) Harcamalarda azami tasarruf sağlayıcı düzenlemeleri tespit etmeye,

c) Giderlerle ilgili ödeneklerin dağıtım ve kullanımını belli esaslara bağlamaya,

d) Gelirler ve giderlere ilişkin kanun, yönetmelik ve kararnamelerle belirlenmiş konularda uygulamaları düzenlemek üzere standartları tespit etmeye ve sınırlamalar koymaya,

e) Yukarıda belirtilen tüm hususlarda tüm kamu kurum ve kuruluşları için uyulması zorunlu düzenlemeleri yapmaya ve tedbirleri almaya,

Yetkilidir." denilerek Maliye Bakanının gelirler ve giderlere ilişkin kanun, yönetmelik ve kararnamelerle belirlenmiş konular hakkında düzenleme yapma yetkisi olduğu hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla, 2886 sayılı Kanunun 17'inci maddesinde ilanlar ile ihale tarihi arasında aranması gereken asgari sürelerin, yeterlik aranılan işlerde yeterlik için son başvurma tarihi ile ilanlar arasında da aranması gerektiği, şeklinde Devlet İhale Genelgesinde yapılan düzenleme, kanunda öngörülme-yen ilave bir yükümlülük getirmektedir. Bu durumda Maliye Bakanlığı Genelgesinin bu husustaki düzenlemesi yerine, 2886 sayılı Kanunun anılan maddesinin esas alınması gerekmektedir.

Kaldı ki, 2886 sayılı Kanunun "İlanın Uygun Olmaması" başlıklı 20'nci maddesinde;

"17 ve 18'inci maddelerdeki hükümlere uygun olmayan ilanlar geçersizdir. Bu durumda ilan yenilenmedikçe ihale yapılamaz.

İlanların geçersizliği ihale yapıldıktan sonra anlaşılırsa ihale veya sözleşme feshedilir. Ancak, işde ivedilik ve ihalede Devletin yararı varsa, ihale ve sözleşme Maliye Bakanlığının uygun görüşü ve birinci derece ita amirinin onayı ile geçerli sayılabilir.

İhalenin veya sözleşmenin bozulması halinde, müteahhit veya müşterinin fesih tarihine kadar yapmış olduğu gerçek masrafları ile varsa, tahakkuk etmiş hakedişleri verilir." denilerek, ihale ilanlarında geçersiz olmalarını gerektirecek noksanlıklar olmasına rağmen, işte ivedilik ve Devlet yararı olması halinde ilanın geçerli sayılabileceği ifade edilmektedir.

Nitekim 2000/1 seri numaralı Devlet İhale Genelgesinin (II-M) bölümünün 7'nci maddesinde;

"... Ancak, anılan Kanununun 20, 44, 51/i, ı, p ve 71'inci maddeleri uyarınca Bakanlığımız uygun görüşünün alınması gereken hallerde Bakanlığımız yerine, il özel idarelerinin il daimi encümeninden, belediyelerin ise belediye encümeninden görüş almaları gerekmektedir." denilmektedir. Büyükşehir Belediyesi Encümeni de itiraz yazısı ekinde yer alan 05.10.2000 tarih ve 77/1134 sayılı kararı ile bu yolda karar olarak ihale ilanında mevcut olan noksanlığı gidermiştir.

Bu yanında herhangi bir tereddüt olmadan 33 firma yeterlik komisyonuna süresinde başvurmuş, 30 firma yeterlik almış ve 19 firma da ihaleye katılarak teklif vermiştir. İhaleyi kazanan firma da keşif bedeli üzerinden %33,65 oranında kırım yapmıştır. Dolayısıyla ihalede açıklık ve rekabetin sağlanması ilkesi gerçekleştirilmiştir.

Ayrıca inşaat sezonunun bitmekte olması, müzede sergilenecek eserlerin halihazırda saklandıkları yerlerde niteliklerini kaybetme ihtimali olması ve güvenlik problemi nedenleriyle işin ivediliği ve Devlet yararı olduğu ortadadır.

Bu sebeplerle sözleşmenin tescil edilmesine karar verildi. ◆

CEMYİZ KURULU KARARLARI

Karar Tarihi : 5.10.1999

Tutanak No : 24534

ÖZET :

Belediyenin bağlı şirketine, belediye meclisince alınan ve mahal-
in en büyük mülki amirince onaylanan bir kararı olmaksızın ve ilgili
diğer düzenlemelere riayet edilmeksizin verilen borcun tazminine iliş-
in hükmün tasdiki

KARAR :

..... Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra
gereği görüşüldü :

İlamın 5. maddesi ile, 1580 sayılı Belediye Kanununun 70. ve 71.
naddeleri uyarınca belediyelerin borçlanmalarının ve borç vermelerinin
necliste görüşülüp karara bağlanması ve bu kararların mahallin en büyük
mülki amirince onaylanması, ayrıca verilen borcun avans şeklinde ve geçici
bir hesapla ödenmesi gerekirken bir ticari şirket olan ..... Ltd. Şirketi-
ne ne zaman geri ödeneceği, nasıl kullanılacağı belirtilmeksizin belediye en-
ümeni kararına dayanılarak verile emri ile ve kati ödeme şeklinde yapıldığı;
ayrıca borç verilmesine ilişkin bazı verile emirlerinde Belediye Başkanı ta-
rafından verilmiş deruhte-i mesuliyet bulunmakta ise de, bütçenin Büyüğe-
bir Belediye Meclisinde onaylanması aşamasında 1993 yılı Bütçe Kararna-
nesinin Belediye Başkanına borç para verme yetkisine ilişkin 33. maddesi-
nin, 3030 sayılı Kanunun 14. maddesi uyarınca kaldırıldığı gerekçeleriyle
..... - liraya tazmin hükmolunmuştur.

Dilekçi, belediyenin % 95 hissesine sahip olduğu bir şirkete borç ver-
mesinin, sermayesini artırmasının ve yardım etmesinin, 1580 sayılı Kanu-
nun 70. maddesiyle Belediye Meclisine verilen yetki çerçevesinde mevzuat-
ta uygun olduğunu; Belediye Meclisince hazırlanıp onaylanan bütçenin ilgi-
li faslına ödenek konulduğunu, bütçenin bu haliyle mülki amirce onaylan-
masının 1580 sayılı Kanunun 71. maddesinde yer alan onay işleminin zım-
nen yerine getirildiği anlamına geldiğini belirterek tazmin hükmünün kaldi-
rilmesini istemekte, ayrıca Hesap İşleri Müdürü olarak söz konusu şirkete
yapılan bütün ödemelerde Belediye Başkanından deruhte-i mesuliyet aldı-
ğını ileri sürerek sorumluluk açısından da itiraz etmektedir.

70/789 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Belediye
Bütçe ve Muhasebe Usulü Tüzüğü'nün 41. maddesinde tanımlanan sayma-
nın sorumluluğu 43. maddede "Gelir ve gider tahakkuk memurlarıyla say-
manlar düzenledikleri belgelerin doğruluğundan ve kanunlara uygunluğun-
dan sorumludurlar. Memurların kanunlara aykırılığını ileri sürerek yapıl-

masından sakındıkları ödemelerin yerine getirilmesi ita amirleri tarafından yazılı olarak bildirilirse sorumluluk, emri veren ita amirine ait olur.

İta amirlerinin, gelir ve gider tahakkuk memurlarının ve saymanların yanlışlıklarından doğan zararı ödemeyle yükümlü tutulmaları, Sayıştayca yargılama yoluyla verilecek karara bağlıdır....."

48. maddenin ilk fıkrasında, "Saymanlar aldıkları ve elden çıkardıkları nakit ve mallardan ve görevlerine ilişkin her türlü işlemlerden sorumlu olup, hesaplarını 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanununda yazılı esaslara göre Sayıştaya vermekle yükümlüdürler."

57. maddede "ödenek yetersizliği, atama ve çalıştırmaların kadro üstü olması, yüklenme ve gerçekleştirme belgelerinin noksanı, maddi hata ve hak sahibinin kimliği dolayısıyla kabul edilmeyen verile emirlerinin ödenmesine saymanlar zorlanamaz.

Yukarıda sayılanlar dışında, saymanların kanun, tüzük ve tertibe uygunluk hakkında ileri sürecekleri itirazlar üzerine ita amirleri tarafından yazılı olarak sorumluluk üstlenildiği takdirde sayman ödemeyi yapmak zorundadır. Bu durumlarda sorumluluk, üstlenme yazısını veren ita amirine ait olup üstlenme yazısı verile emrine bağlanır."

Bu hükümlere göre, sayman ödemelerin mevzuata uygunluğundan sorumlu olmakta, ancak mevzuata uygunluk hakkında ileri süreceği itiraz üzerine ita amiri tarafından sorumluluk yazılı olarak üstlenildiği ve ödemenin yapıldığı verile emrine bu yazı eklendiği takdirde sorumluluk saymana değil ita amirine yöneltilmektedir.

Dosyada mevcut belgelerin incelenmesinden, Belediye Başkanı ..... 4060. 4225 ve 4287 nolu verile emirlerinde sırasıyla .....; .....; .....- liraya ilişkin olarak sorumluluğu üstlendiğine dair yazıların bulunduğu, Başkan Vekili .....'in ise 2506 sayılı verile emrine .....- lira tutarında verilen borca ilişkin sorumluluğu üstlenme yazısı bulunduğu, bunların dışında kalan 11 adet verile emrinde ise böyle bir yazı bulunmadığı anlaşıldığından, benzer ödemeler için verilen sorumluluğun üstlenilmesi yazılarının mevcudiyeti tüm ödemeler için verildiğine karine teşkil etmeyeceğinden dilekçenin ilamın 5. maddesiyle verilen tazmin hükümünden tek başına ita amirinin sorumlu tutulmasına ilişkin itirazının reddine,

Konunun esası ile ilgili olarak;

1580 sayılı Kanunun 70. maddesinde meclisin müzakere edeceği ve karar vereceği işler arasında 5. fıkrada "ikraz ve istikrazlar" da sayılmakta,

Kanunun 71. maddesinde meclis kararlarının tasvip ve tasdiki hakkında "Yetmişinci maddenin 1,2,3,4,5,8,9,13. fıkralarında gösterilen işler ve 15. fıkrada mezkur belediye zabıtasına müteallik talimatnamaya ait olan be-

lediye meclisleri mukarreatı, mahalli en büyük mülkiye memurunun tasvi-
biyle mer'iyet kesbeder. Bu memurlar mezkur kararları bir hafta zarfında
tasdik etmedikleri takdirde belediye meclisinin tetkik talebi üzerine Şurayı
Devlet tarafından bir ay zarfında verilecek kararlar katidir." hükmü yer al-
maktadır.

1580 sayılı Kanunun meclis vazifesinin encümen tarafından ifası baş-
lıklı 45. maddesi 19.7.1963 tarih ve 307 sayılı Kanunun 3. maddesiyle değiş-
tirilmiş ve maddenin yeni şeklinde bu hususta bir hükme yer verilmemiş ise
de Encümen Vazifeleri başlıklı 83. maddede Belediye Encümeninin görev-
leri 10 fıkra halinde sayıldıktan sonra 1932 yılında 1929 sayılı Kanunla ekle-
nen fıkrada "İşbu vazifelerden maada Belediye Kanununda musarrah olma-
yıp da muhtelif hususi kanunlarla belediye meclislerine verilen vazifeler
meclisler toplu bulunmadığı zaman, belediye encümenleri tarafından tetkik
ve karara bağlanır." hükmü yer almaktadır.

Bu hükümlere göre belediye meclisi borç verme ve borç alma konu-
sunda görüşme yapmak ve karar verme yetkisine sahip olmakla birlikte, bu
yetkinin, encümenin görevlerinin sayıldığı 83. maddede yer verilmediğın-
den, belediye başkanı tarafından havale veya tevdi edilse bile belediye encü-
meni tarafından kullanılması söz konusu olmamaktadır.

Dilekçi tarafından, bütçeye bu amaçla ödenek konulduğu ve Valinin
bu bütçeyi onaylamakla 1580 sayılı Kanunun 71. maddesinde öngörülen ve
70. maddenin 5. fıkrasında yer alan "meclisin ikraz konusunda verdiği kara-
rın en büyük mülki amirce onaylanacağına dair" hükmün de yerine getiril-
miş olduğu iddia edilmekte ise de 71. maddeye göre borç vermeye ilişkin
meclis kararları mülki amirce ayrıca onaylanmak durumundadır.

..... Ltd. Şirketine 900 harcama kaleminden borç verildiği gö-
rüldüğünde, 1993 mali harcama kaleminin incelenmesinden bu bölümde,
sadece (920- Kurumlara katılma payları ve sermaye teşkili) başlığı altında
belediyenin sermayelerine katıldığı ..... ve ..... A.Ş. için
.....- lira ödenek konulduğu, bu ödeneğin ise borç para vermeye ilgisi
olmadığı gibi ..... Ltd. Şirketine ödenen toplam .....- lira ile kı-
yaslanamayacak bir miktarda (çok düşük) bulunduğu tespit edilmektedir.

Bu nedenlerle, belediye bütçesinden ..... Ltd. Şirketine verilen
borçların mevzuata uygun olmadığına, dilekçi iddialarının reddine ve ilamın
5. maddesiyle verilen tazmin hükmünün tasdikine,

Karar Tarihi : 12.9.2000

Tutanak No : 24814

ÖZET :

Belediye meclisinin görev vermesi ile kurulan komisyon üyelerine meclis toplantı süresini aşan komisyon toplantı günleri ile mesai günleri dışında kalan resmi tatil günlerinde huzur hakkı ödenmesinin mümkün olmadığı.

1609 sayılı ilâmın 1'inci maddesiyle, Belediye Gayrimenkullerinin tapu dairesinde tesbiti amacıyla Belediye Meclis üyelerinden oluşturulan komisyon üyelerine meclis toplantı günleri ile mesai günleri dışında kalan resmi tatil günlerinde de huzur hakkı ödenmesi sebebiyle ..... liraya tazmin hükmolunmuştur.

Bu hükme karşı dilekçi ilk olarak, deruhte mesuliyet belgelerinin olduğunu ileri sürerek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmekte ise de, dilekçi tarafından ileri sürülen deruhte mesuliyet belgelerinin, bütün bir yılla değil, sadece Ağustos-Aralık/1993 aylarına ait olduğu ve Belediye Başkan Vekillerince ..... imzalandığı tespit edilmiştir. Deruhte mesuliyetin 1050/13 gereğince sadece amiri italara tanınan bir yetki olması sebebiyle, ilişkili verile emirlerine ekli olan anılan belgelerin kabulü ve buna göre hüküm tesisi mümkün bulunmamaktadır.

14.11.1989 gün ve 27 sayılı Meclis kararı ile kurulan ve 1990 yılından beri görev yapan komisyonların 1991 yılı ödemelerinin Sayıştay Temyiz Kurulunda temyizen görüşülmesi sonucunda, adli yargıda olduğu gibi, komisyonların kurulma, toplantı usul ve adetlerinde yasaya aykırılık olmadığı, ancak huzur ücretlerinin bütün bir yıl için değil meclis toplantı süreleri içinde kalan oturumlar için huzur ücreti ödenebileceği, dışında kalan oturumlar için huzur ücreti ödenemeyeceği karara bağlanmıştır.

Tazmin hükmüne karşı dilekçi, Belediye Kanununun kurulacak meclis komisyonlarının (encümen) sayısı ve görev alanlarına bir sınırlama getirmediğini, bütçe ve kesin hesap komisyonları dışında kalan komisyonlar hakkında herhangi bir düzenleme mevcut olmadığını, benzer ödemeler için adli yargıdan ve Sayıştay'dan beraat kararı aldıklarını ileri sürerek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedir.

1580 sayılı Belediye Kanununun 62'nci maddesinde "Belediye Meclisi her içtima müddeti için ruznamelerdeki meseleleri tetkik etmek üzere encümenler teşkil edebilir. Encümenler mütalalarını o içtima müddeti içinde meclise bildirirler."

Belediye Kanununun Belediye Meclis Üyelerine Huzur hakkı verilmesi ile ilgili 156'ncı maddesinin uygulanmasına ilişkin esasların 2'nci maddesinin ikinci fıkrasında da "Bu olağan ve olağanüstü toplantılar sırasında, Belediye Kanununun 62 ve 63'üncü maddeleri uyarınca kurulacak encümenlerde görevlendirilecek üyelere de meclis toplantı süresini aşmamak kaydıyla huzur hakkı verilebilir."

Hükümleri yer almaktadır.

Buna göre meclisin görev vermesi ile kurulan komisyonlar içtima nüddeti içinde görüşlerini bildirmekle yükümlü olduklarından ve meclis toplantı süresi içinde kalmak koşuluyla fiilen gerçekleşen ve üyenin katıldığı komisyon toplantıları için huzur hakkı ödenmesi gerektiğinden meclis toplantı süresini aşan komisyon toplantı günleri ile mesai günleri dışında kalan resmi tatil günlerinde resmi dairelerin tatil olması sebebiyle bu günlere ilişkin huzur hakkı ödenmesi mümkün bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, 1609 sayılı ilâmın 1'inci maddesiyle .....liraya ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün tasdikine, karar verildi.

Karar Tarihi : 12.9.2000

Tutanak No : 24822

ÖZET :

Yerel televizyon kurulması işinin belediyelerin görevleri arasında yer aldığı; belediye encümen kararına istinaden açılan ihalede Leasing usulü ile borçlanılmasının ve giderlerin "Temsil, Tören, Fuar ve Tanıtım Giderleri" bölümünden ödenmesinin mümkün olduğu.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

1-806 sayılı ilâmın 2/A maddesiyle, Belediyece kurulacak İzmir Kent Televizyonu ihalesinin belediye bütçesine ödenek konulmadan, özel bir kanuna veya belediye meclisince alınan bir karara dayanmadan, belediye encümenince alınan kararlar ile ihale edilmesi ve mevzuata aykırı olarak Leasing usulü ile borçlanma yoluna gidilmesi sebebiyle ..... liraya tazmin hükmolunmuştur.

Bu hükme karşı dilekçi televizyon tesisi kurmanın belediyelerin görevleri arasında olduğunu, yerel televizyonların yerel iletişim ve toplumsal ihtiyaçları gideren bir araç olduğunu, televizyon kurulması için meclis kararı gerektiği yolundaki gerekçenin yasal dayanağı olmadığı, böyle bir yasal düzenlemenin meclis olmaması sebebiyle meclis kararı alınmadığını, yapılan işin borçlanma değil mülkiyeti muhafaza suretiyle satınalma veya kiralama olduğunu, dolayısıyla bu konuda meclisinin değil encümenin görevli ve yetkili olduğunu, bu konu ile ilgili olarak açılan kamu davasının tüm sanıkların beraeti ile sonuçlandığını, bu finansal kiralama işi için belediye bütçesinin "Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar ve Tanıtım Giderleri" ayrımı kodunun kullanıldığını ve bu harcamaya en uygun ödenek türü olduğunu, bütçe açıklamalarının bu tür harcamaları tamamen karşıladığını ve ödeneğinin mevcut olduğunu ileri sürerek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedir.

İlâmda belirtilenin aksine, 1580 sayılı Belediyeler Kanununun 19/1 ve 15/55 maddeleri hükümleri karşısında yerel televizyon kurulması işinin belediyelerin görevleri arasında bulunduğu hususu kuşkusuz olmaktadır. Diğer yandan, ilâmda Belediye Bütçe ve Muhasebe Usulü Tüzüğü'nün 25'inci maddesi dayanak gösterilerek özel bir kanuna veya meclis kararına dayanmadıkça hiçbir borçlanma yapılamaz denilmektedir. Bu hükmün yasal dayanağı 1580 sayılı yasanın Belediye Meclisinin görevlerini düzenleyen 70/5 maddesidir. Bu maddeye göre meclis kararı olmadan ikraz ve istikraz anlaşmaları yapılamaz. Ancak burada zikredilen ikraz ve istikraz veya

borçlanma, nakil açığına giderecek kaynak bulmaya yönelik bir uygulamadır, belediyece yapılan işe alımı yapılan malzeme bedellerinin finansal kiralamaya yöntemi aracılığı ile, ileriki yıllarda ödenmesi işlemidir. Yasada belirtilen ikraz ve istikraz anlamında değildir.

Son olarak ilâmda, belediye bütçesinin "460 harcama kalemine" gerekli ödenek konulmadan ihaleye çıkılması ve Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri bölümünden ödeme yapılması yasalara uygun bulunmamaktadır. İlenilmesine rağmen, konuya ilişkin yasal dayanaklar ve gerekçeler ortaya konulamamıştır. Kaldı ki, giderlerin belediye bütçesinin "Temsil, Tören, Fuar ve Tanıtım Giderleri" ayrıntı kodunda mevcut olan ödenekten karşılanması, dilekçinin de iddia ettiği gibi, işe en uygun ödenek türü olmaktadır.

Dilekçi ilâmın 2/B maddesi ile, damga vergisi kesilmemesi sebebiyle tazminine hükmedilen ..... liraya ilişkin olarak hiçbir beyanda bulunmamıştır.

Yukarıda açıklanan sebeplerle, dilekçinin itirazlarının kabulüyle, 806 sayılı ilâmın 2/A maddesiyle ..... liraya ilişkin olarak verilen tazmin hükmünün kaldırılmasına karar verildi.

Karar Tarihi : 12.9.2000

Tutanak No : 24826

ÖZET :

Belediye Meclis üyeleri ile belediye çalışanları ve eşlerinin belediyece ağırlanarak bedellerinin bütçeden karşılanmasının mümkün olmadığı.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü:

806 sayılı ilâmın 19'uncu maddesiyle, Belediye Meclisi Üyeleri ve Daire Başkanları ile eşlerinin, belediyeler temsil-ağırlama ve tören giderleri yönergeline aykırı olarak, Kuşadası-Fantasia ve Abant-Turban otellerinde belediye bütçesinden ağırlanmaları sebebiyle ..... liraya tazmin hükmolunmuştur.

Bu hükme karşı dilekçi, Sayıştay 5. Dairesinin 13.01.1994 gün ve 8318 sayılı kararı ile aynı kişilere verilen yemek bedellerinin tazminine mahal olmadığına karar verdiğini, bu ödemelerin Belediye Başkanının takdirinde olduğunu ileri sürerek tazmin hükmünün kaldırılmasını talep etmektedir.

Rapor dosyası ve ekleri üzerinde yapılan incelemeler sonucunda, tazmin hükmüne konu 20.01.1992 gün ve 696 no.lu verile emri ile yapılan ödemelerin bir kısmının hiçbir onaya dayanmadığı, kimlerin katıldığı belli olmadığı, 21-22.12.1991 günleri kalınan otel masrafları için yaklaşık bir ay sonra encümence ödeme kararı alındığı, aynı verile emrine bağlı ikinci kısım ödemelerin ise 15.01.1992 günlü seminer düzenleme oluruna bağlandığı, ancak seminerin onaydan 4 gün önce 11-12.01.1992 tarihinde gerçekleştiği görülmüştür. Seminer olarak adlandırılan bu ödemenin seminer olmadığı, adı belgeler yansıtılmayan kişilerin konaklama bedeli olduğu, verile emri eki faturalardan anlaşılmaktadır. 25.11.1992 gün ve 11733 no.lu verile emri ile yapılan ödemelerde bu tür yanlışlıklara rastlanmamıştır.

Dilekçinin Sayıştay 5.Dairesinin emsal göstermek istediği kararı Ankara Yenimahalle Belediyesi 1991 yılı hesabına ilişkin olup sadece yemek bedellerinin karşılanmasına ilişkindir. Konaklama ve eşlere de uygulanan olayımıza emsal olması mümkün bulunmamaktadır.

Temsil-Ağırlama ve Fuar Giderleri Yönergelerinin 4'üncü maddesinde; Temsil giderleri görevle ilgili olmak koşuluyla,

.....

c) Gerçek ve tüzel kişilere plaket, ödül ve hediye vermek ve çiçek göndermek,

d) Beldede göreve başlayan ve ayrılan protokole tabi kişiler için toplantı düzenlemek ve hediye vermek için,

5'inci maddesinde; Ağırlamanın, beldenin misafir durumunda olanlar ile bunların eşlerine ve refakatinde bulunan görevliler için,

Yapılacağı öngörülmüştür.

Belediye Meclis üyelerini, birim amirlerini ve belediye çalışanlarını ve eşlerinin belediye bütçesinden ağırlandırmalarına cevaz veren yönerge ve mevzuat hükmü olmadığı gibi 657 sayılı Kanununun 146'ncı maddesinde; Bu Kanuna tabi olarak çalışan söz konusu personele; kanun, tüzük ve yönetmeliklerinin ve amirlerinin tayin ettiği görevler karşılığında bu Kanunla sağlanan haklar dışında ücret ödenmez, hiçbir yarar sağlanamaz hükmüne yer verilmiştir.

Bu durumda, adı geçen Belediye Meclis üyeleri ile belediye çalışanları ve eşlerinin belediyece ağırlandırılarak bedellerinin bütçeden karşılanmasına imkân bulunmamaktadır.

Yukarıda açıklanan ve ilâmda belirtilen sebeplerle, 806 sayılı ilâmın 19'uncu maddesiyle mevzuata uygun olarak verilen ..... liralık tazmin hükmünün tasdikine, karar verildi. ◆